

J. HLADKÝ
(Trnava)

O DVOCH NÁZVOCH ZÁPADOSLOVENSKÝCH RIEK: DUDVÁH A GIDRA

УДК 811.162.4/373.21

Гладкий Ю. Про дві назви західнославацьких рік: **DUDVÁH I GIDRA**; 10 сторінок; кількість бібліографічних джерел – 18; мова словацька.

Анотація. Стаття присвячена етимологічному тлумаченню гідронімів Dudváh (< Váh) та Gidra із території західної Словаччини, які загалом вважаються неслов'янськими. Звертається увага на дискусію навколо походження цих назв і подаються можливі словацько-слов'янські тлумачення Dudváh та Gidra (давнє і Pleva).

Ключові слова: словацька гідронімія, дослов'янська гідронімія, слов'янська гідронімія, герм. **dauda*, **tōd*, *dōd*, **wāg*; **daud-wāg*; реконструкція, резидуальна лексема **duda*/**dudla*; *Gidra* < **Kydra*; *gedra* (угор. *gödör*).

Staršiu slovenskú hydronymiu vo všeobecnosti môžeme pokladať za slovanskú hydronymiu, aj keď musíme predpokladať, že najmä väčšie toky mali v starších obdobiach už aj predslovanské názvy – či už keltské, kvádske alebo rímske. Uvažovať o ich ďalších osudoch je pomerne náročné – daktoré mohli prirodzene zaniknúť, iné zasa mohli Slovania, prichádzajúci do karpatskej oblasti, prevziať od pôvodného obyvateľstva a prispôbiť ich praslovanskej slovnej zásobe, resp. jestvujúcej slovanskej hydronymii, ako pripomína aj M. Majtán (1996, s. 148). Slovenská hydronomastika v ostatných rokoch predstavuje výsledky svojich výskumov v podobe heslárov hydroným s výkladmi vodných názvov z jednotlivých slovenských povodí podľa metodiky projektu Hydronymia Euroapea (resp. Hydronymia Slovaciae). Aktuálne výskumy ukazujú, že veľká časť hydroným, doložených v 12. – 14. storočí, majú domáci (slovenský) pôvod a tieto hydronymá nadväzujú ešte na starší stav postupne sa diferencujúcej praslovanskej slovnej zásoby. Pri niektorých starých názvoch s dokladmi z obdobia stredoveku nedokážeme s istotou určiť, či ide o predslovanské (resp. neslovanské) alebo o slovanské (včasnoslovanské) názvy (napr. hydronymum Blava).

Podľa doterajšieho stavu poznania historickej západoslovenskej hydronymie z centrálnej oblasti západného Slovenska sa pokladajú za neslovanské aj hydronymá Dudváh a Gidra. Rieka Dudváh (dnes Horný Dudváh a Dolný Dudváh) je pravdepodobne nížinná trať potoka Jablonky, ktorá priteká z Myjavskej

pahorkatiny pri Čachticiach, ako na to upozornil historik B. Varsik (1990; porov. Majtán, 2010, s. 11 – 14). Najstaršie doklady o hydronyme sú z r. 1208 – 1209 *aqua Dwdwag, fluvium Dwdwag* CDSl. I, Nr. 149 a z r. 1216 a 1217 *aqua Dwdwag, fluvium Dwdwag, aquam Duduag, de Diduag*. [1]

Dnešné štandardizované názvy *Horný Dudváh* (adj. *horný*, VN. *Dudváh*) a *Dolný Dudváh* (adj. *dolný*, VN. *Dudváh*) vznikli podľa polohy častí pôvodného toku rieky, resp. pomenúvajú horný a dolný tok rieky (podobne Horná Blava, Dolná Blava – v slovenskej hydronymii nie sú názvy tohto typu obvyklé a odzrkadľujú umelé zásahy do pôvodného toku daktorých riek).

Staršie výklady hydronyma *Dudváh* predstavil Vladimír Šmilauer vo svojom jedinečnom diele *Vodopis starého Slovenska* (1932, s. 298). Matej Bel, polyhistor žijúci v 18. storočí, o názve *Dudváh* uvádza, že pomenúva riek, ktorá je sekundárnym korytom rieky najdlhšej slovenskej rieky Váh, a s týmto predpokladom spája aj jej názov (”lento aquarum tractu secundarius quasi Vagus, ideo adpellatus”), zároveň odmieta starší výklad z *Tót-Vágus* (t.j. **Slovenský Váh*).

Spomedzi doterajších výkladov pokladáme za vážnejší výklad E. Schwarza. Hydronymum *Dudváh* odvodzuje od germ. **dauda*, **īōd*, *dōd* – mŕtvy, resp. názov chápe ako spojenie **daud-wāg* (germ. **wāg* – prúd; vysvetľuje ho ako predslovanský, resp. kvádsky názov s významom *mŕtvy Váh* (mŕtvy, s motiváciou ”pomaly tečúci alebo v nižine tečúci a zahnívajúci Váh”; porov. LMŠ., 1982, s. 90). S týmto výkladom súhlasí aj L. Kiss (1988, s. 393).

Etymologickým výkladom hydronyma *Dudváh* sa na viacerých miestach zaoberal aj slavista a indoeuropeista Šimon Ondruš. K výkladu hydronyma *Dudváh* prikočil po diskusii s V. Šmilauerom o etymologickej interpretácii hydronyma *Váh*, ktoré sa všeobecne pokladá za germánske, resp. predslovanské (porov. Schwarzov výklad germ. **wāg* – prúd). Š. Ondruš podľa princípov laryngálnej teórie predpokladal, že hydronymum *Váh* vzniklo z ináč nedoloženého psl. **wāg* s prvotným významom ”svetlý tok, svetlá rieka”, prípadne ”na juh, za svetlom tečúca rieka” (1972, s. 257 – 263). Na tento výklad zareagoval V. Šmilauer, ktorý s Ondrušom súhlasí v tom, že germánsky pôvod hydronyma *Váh* je síce len hypotéza, no v konečnom dôsledku ju pokladá za pravdepodobnejšiu ako predložený koštrukt Š. Ondruša. Za jeden z argumentov pokladá aj existenciu hydronyma *Dudváh*, odvodeného z germ. *daud* – mŕtvy (Šmilauer, 1973, s. 531). Vo svojej trocha osobnej odpovedi V. Šmilauerovi (1975a, s. 39) Š. Ondruš výslovne píše, že ”práve na Slovensku, kde existuje hydronymum *Dudváh*, existuje aj apelatívna lexéma *duda* vo význame priehľbeň, dolina, jama.” *Dudváh* tak podľa neho pomenúva dolný Váh (od Trenčína, resp. od Piešťan). Ďalej predpokladá, že neskôr, keď sa názov *Váh* preniesol na celý tok dnešného Váhu, špecifikoval sa zložený názov *Dudváh* na pomenovanie dolného toku v priehľbni, v údolí, teda

toku medzi vlastným tokom Váhu a Karpatmi (dnešný tok Dudváhu). Aj na tento výklad bezprostredne reagoval formou poznámky V. Šmilauer (1975, s. 40 – 41), spochybňujúc Ondrušov výklad apel. *duda* v slovanských jazykoch a slovenčine (uvádza iba významy otvor v ľade, píšťalka, rúra, trstina, teda všetky významy spája význam "niečo, čo je duté"; porov. napr. aj ukr. *duda* – spodná časť rukávu, steblo rastliny; ESUM. 2, s. 140). Ďalším argumentom je skutočnosť, že Váh ani Dudváh netečú v doline, ale tečú súbežne v podstate rovinnom teréne. Ani spôsob vzniku hydronyma Dudváh sa V. Šmilauerovi nepozdáva – "žádný Slovan by nevytvoril slovo typu "Dudváh = Jámváh; to je způsob čistě germánský." Argumenty V. Šmilauera sa pokúsil Š. Ondruš vyvrátiť v štúdiu Ešte o mene rieky Dudváh (1975b, s. 225 – 229). V porovnaní so staršou štúdiou (1975a, s. 39) spresnil, že slovo *duda* s významom jama, priehľbeň je známe zo slovenského nárečia v rumunskom Nadlaku, odmieta však, že by aj medzi ostatnými významami nebola významová súvislosť. Ďalšími argumentmi Š. Ondruša je používanie zložených vlastných mien aj v slovenčine (najmä v antroponymii, mladšie aj v ojkonymii) a neprihliadanie na laryngálnu teóriu a poznatky indoeuropeistiky. K otázke etymológie hydronyma Dudváh k ostatnému príspevku Š. Ondruša sa posledný raz vyjadril V. Šmilauer r. 1981 (s. 155). V podstate zopakoval svoje stanovisko a opäť zdôraznil, že názvy zložené z dvoch substantív v starých slovanských hydronymách sú úplne nemožné, pričom v germánskych jazykoch sú zložené názvy z adjektíva a substantíva bežné. Svoj etymologický názor Š. Ondruš napokon zhrnul v 3. zväzku publikácie Odtajnené trezory slov. Predpokladá pôvodnú kompozitnú podobu **Dud(a)-Vag* a vysvetľuje ju zo spojenia starého apel. základu **dud-* a hydronyma *Váh*, resp. *Vág* (apel. **duda*, **dudla* – jama, priehľbeň, dolina, ktoré v slovenčine pokladá za reziduá zo staršieho vývinu – treba však uviesť, že v apelatívnej slovnej zásobe ho nemáme v slovenčine doložené ani v starších obdobiach; porov. však chorv. *duliba* – priehľbeň, dolina; porov. aj ESSJa., 5, s. 146; Varsik, 1990, s. 23, 25; podobnú motiváciu Š. Ondruš predpokladá aj pri osadnom názve Dudince – osada v doline, jame, a aj v prípade etnonyma Du(d)lebi – ľudia žijúci v doline; paralely nachádza aj v ruskej ojkonymii). Hydronymum Dudváh tak podľa neho pomenúva dolný Váh, resp. Váh tečúci v nížine – menší paralelný tok Váhu (porov. výklad M. Bela). S Ondrušovým výkladom, vychádzajúcim z predpokladanej reziduálnej slovansko-slovenskej lexémy **duda*, berúc pritom do úvahy aj historické fakty, nesúhlasil ani B. Varsik (1990, s. 20 – 26).

Ukazuje sa, že aj s ohľadom na vývin názvu je namieste pokladať Dudváh za predslovanské hydronymum, ktoré od pôvodných obyvateľov prevzali usádzajúci sa Slovania a od nich zasa Maďari (s očakávanou zmenou v slovenčine *Dudvág* > *Dudváh*, zatiaľ čo maďarčina názov aj z hláskoslovných dôvodov uchovala v podobe spreď 12. storočia – *Dudvág*). Viaceré doklady takisto ukazujú, že pomerne

výrazne sa pociťovala skutočnosť, že ide o názov, ktorý vznikol z hydronyma *Váh* (porov. zápisy z rokov 1260, 1782 – 84 a z polovice 19. storočia *Dud-Wag*, *Dud Wag* a pod).

V južnej časti povodia Dudváhu pokračuje časť toku rieky ďalej na juhovýchod 23-kilometrovým kanálom, ktorý sa dnes nazýva Salibský Dudváh (1764 – 1787 *Dud-Waag*, *Waag Fl.*, 1837 – 1840 *Dudvágh B.[ach]*, 1890 *Csatorna*, 1890 *Dudvág*, 1892 *Holt Dudvág*, 1971 *Dudváh*, 1982 *Salibský Dudváh*). Doklady ukazujú, že koryto bolo pôvodne prirodzeným tokom Dudváhu. Mladší názov *Salibský Dudváh* vznikol z osadného názvu [Dolné, Horné] *Saliby* a vodného názvu *Dudváh*. Názov **Mrtvy Dudváh* (maď. *holt* – mŕtvy) pomenúva pôvodnú časť toku, ktorá bola len sekundárnym ramenom rieky. Názov **Kanál* pomenúva upravenú časť toku (maď. apel. *csatorna* – kanál).

Gidra je pravostranným prítokom Dolného Dudváhu a podľa súčasných kartografických diel pramení v Malých Karpatoch (o lokalizácii pramennej časti toku porov. Beláková, 2010, s. 91 – 93). V prameňoch sa stretávame s viacerými názvami tohto toku: **Červenokamenská voda*, *Starý potok*, *Pleva*, *Plevanský potok*. Najstaršie doklady pochádzajú z 13. storočia (1287 *riuulum Pylwa* (horný tok) Šmil. Nr. 133, 1296 *fluvius Pylua* Šmil. Nr. 156). [2]

Ukazuje sa, že v najstarších dokladoch z 13. a 14. storočia sa tok spomína výlučne ako **Pleva*. Aj keď v uvádzanom korpuse dokladov chýbajú doklady z konca stredoveku, s názvom *Gidra* sa stretávame až v štvrtine 18. storočia (M. Bel). Mladšie doklady (z 19. a 20. st.) zasa ukazujú, že od 19. storočia sa pravidelne používal názov *Gidra* v hornej časti toku, názvy *Pleva* a *Starý potok* pravidelne pomenúval dolnú časť toku.

Pleva (< **Pilava*). Zo starších výkladov V. Šmilauer spomína výklad osvietenského polyhistora Mateja Bela, ktorý názov odvodzuje od pily (miesta, kde sa spracúva drevo), ktorá bola základom osady (dnešnej obce) Píla, vedľa ktorej potok tečie. S týmto výkladom sa stotožňuje aj Š. Ondruš (1995, s. 164).

V. Šmilauer názov rekonštruje v podobe **Pilava* (do pozornosti dáva viaceré paralely: české hydronymum *Pilavka*, slezskú (*Pilavu* >) *Peilu*, od toho istého koreňa odvodzuje poľ. a srb. názvy *Pilice*). V starších prácach sa **Pilava* (*Pleva*) spájala s adj. *pilný* (podľa prudkého a hlbokého toku), ale hľadala sa aj súvislosť s koreňom **pel-*, ktorý je v hydronymii častý (Šmilauer, 1932, s. 302). Etymológii názvu pokladá V. Šmilauer za neznámu, ako nejasnú ju chápe aj K. Kiss (1988, s. 515 – 516). S rekonštrukciou v podobe **Pilava* sa stotožňujú aj B. Varsik (1990, s. 28) a I. Lutterer, M. Majtán a R. Šrámek (1982, s. 98).

Gidra. Etymológiou názvu sa zaoberal na viacerých miestach indoeuropeista Š. Ondruš (1995, s. 162 – 165, 2004, s. 124 – 125). Predpokladá, že pôvodný názov bol **Kydra* a predpokladá, že z neho sa vyvinul po 12. storočí sporadickou

znelostnou neutralizáciou k : g názov *Gydra* (> *Gidra*). Predpoklad uvedenej neutralizácie vysvetľuje asimiláciou nezvučného k- k zvučným spoluhláskam -dr- v hypotetickom názve **Kydra*. Názov tak odvodzuje od slovesa *kydať* a spája ho s významom ”husto tiecť, husto padať, kydavo padať” (v češtine dokladá apel. *kejda*, *kyjda* – niečo kašovité; porov. Machek, s. 313; podobný výklad Ondruš uplatnil pri výklade hydronyma Blava). Paralelu pre svoj výklad vidí aj v súvislosti s názvom obce Voderady, ktoré ležia pri Gidre, a riekou Kydrou a osadou Oderady vo ukrajinskej toponymii pri Volyni (osady Oderady, Oderovok < **vodr̥* : **odr̥* – plot, ohrada, azda ako ochrana pred riekou; rieka *Kydra*).

Iný výklad uvádzajú autori publikácie *Zeměpisní jména Československa* (1982, s. 98). Názov podľa nich pochádza z maďarského apel. *gödör* s významom jama, výmoľ, roklina. Výklad sa nedá vylúčiť, aj keď by sme predpokladali, že vznikol už v slovenskom jazykovom prostredí z apel. *gedra* (maď. *gödör*), ako to r. 1988 uviedol aj L. Kiss (s. 515 – 516; apelatívnu paralelu nachádza aj v srb. a chorv. *gùdura* – priepasť, hľbočina, hlboká dolina). Pravdou však zostáva, že nemáme naporúdzí žiaden doklad v podobe **Gedra*, na čo poukázal aj B. Varsik (1990, s. 30). Etymológiu názvu pokladáme naďalej za nejasnú.

Názov *Plevanský potok* vznikol z terénneho názvu *Pleva* (ten zasa z hydronyma *Pleva*), apel. *Potok* a pomenúva potok tečúci cez lokalitu Pleva. Doklad *Rothe Steinwaßser* (1782 – 1784) intepretujeme ako **Červenokamenská voda* (nemecký osadný názov *Rothenstein* = sloven. Červený Kameň, resp. nem. *roth* – červený, *r Stein* – hrad, teda **Červený hrad*, nem. *s Wasser* – voda); pomenúva potok tečúci okolo hradu Červený Kameň. Názov *Starý potok* vznikol podľa pôvodnosti, neupravenosti koryta rieky v strednej a dolnej časti toku (adj. *starý*, psl. **star̥*, apel. *potok*).

Názvy prítokov Dudváhu a Gidry, s ktorými sa stretávame v prameňoch od 12. storočia, majú preukázateľne domáci, slovanský pôvod. Ukazuje sa, že takýto pôvod má aj starší názov Gidry *Pleva*, avšak otázka pôvodu samotného názvu Gidra je zatiaľ nejasná.

Poznámky:

[1] Výber z ďalších dokladov: 1221 *aqua Dudvag*, *dudwag*, *Dudwag*, 1221 *Dudwag*, 1247 *ad Dvdwag*, 1251 *Duduag*, 1252 *Dudwag*, 1254 *flumen Dudwag*, 1258 *fluvio Dudwag*, 1260 *iuxta Duduagtu*, *Dudwagh*, *Duduag*, 1261 *piscatura Dudvag*, 1264 *fluvium Duduag*, 1268 *aquam Dudwag*, 1268 *aquam Dudvag*, *Dudvagh*, 1270 *fluvium Dudwag*, *fluvium Dudvaga*, 1277 *Dudwag*, 1285 *fl. Dudwag*, 1291 *fl. Dodwagh*, 1311 *fluvium Dudwag*, 1323 *fluvium Dudwag*, 1326 *Dudwag*, 1735 – 42 *Dudváh*, 1747 *Dudvág Fl.*, 1782 – 1784 *Dudwaag Fl.*, *Dudwaag Bach*, *Dutwaag Bach*, *Dud vag Bach*, *Dudvag Bach*, *Dudwag*, *Dud-Wag*, 1804 *Dudwag Fl.*, *Dudvag*, 1808 *Dudvag Fl.*, (fluvius, stagnum) *Dudvagh*, 1837 – 1840 *Dudvagh*

B.[ach], Dudváh B., *Dudváh Potok (Dudwag)*, 1851 *Dud-Wag, Dud Wag, Dudwag*, 1867 *Dudvág*, 1899 *Dudvág*, 1917 *Dudvág*, 1927 *Dudváh*.

[2] Ďalšie doklady: 1313 *fl. Peleua*, 1322 *fluvium Peleua*, 1323 *fl. Palewa*, 1324 *fluv. Palewa*, 1326 *fl. Pelewa*, 1735 *Gidra*, 1782 – 1784 *Gidra Bach* (pri prameni), *Rothe Steinwaßser*, 1804 *Gidra B.*, 1808 *Gidra*, 1837 – 1840 *Gidra B.[ach]*, *Stari potok*, 1864-65 *Gidra*, 1869 *Stari potok (pri ústí)*, *Gidra B.*, 1871 *Gidra*, 1882 *Stari p. (Polva víz)*, 1884 *Gidra p.*, *Stari p. (Polva víz)*, *Stari p., Polva víz*, 1893 *Gidra patak*.

Pramene: CDSI., Šmil., konkrétné a katastrálne mapy obcí, staršie kartografické diela (mapy vojenského mapovania Uhorska a odvodené mapy).

Literatúra

1. BELÁKOVÁ, M.: Problematika nejednoznačného kartografického popisu vodného toku Gidra. In: *Z hydronymie západného Slovenska*. Ed. J. Hladký. Trnava: Pedagogická fakulta TU, 2010, s. 91 – 93.

2. CDSI. – *Codex diplomaticus et epistolaris Slovaciae*. Tomus I. (805 – 1235; 1971; 472 s. + 32 s. prílohy), II. (1235 – 1260; 1971; 640 s. + 32 s. príloha). Ed. R. Marsina. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied.

3. ESSJa. – *Etimologičeskij slovar slavyanskich jazykov. Praslovjanskij leksičeskij fond*. Zv. 5. (*dělo - *дѣръль). Red. O. N. Trubačev. Moskva: Izdatel'stvo Nauka, 1978. 232 s.

4. ESUM. – *Etymologičnyj slovnyk ukrajinskoji movy*. Tom 2. (D – Kopci). Ed. O. S. Meľnyčuk. Kyjiv: Naukova dumka, 1985. 572 s.

5. KISS, L.: *A földrajzi nevek etimológiai szótára*. Zv. 1. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1988. 460 s.

6. LMŠ. – LUTTERER, I. – MAJTÁN, M. – ŠRÁMEK, R.: *Zeměpisná jména Československa. Slovník vybraných zeměpisných jmen s výkladem jejich původu a historického vývoje*. Praha: Mladá fronta, 1982. 376 s.

7. Mach. – MACHEK, V.: *Etymologický slovník jazyka českého a slovenského*. Praha: Nakladatelství Československé akademie věd, 1957. 628 s.

8. MAJTÁN, M.: *Z lexiky slovenskej toponymie*. Bratislava: Veda, 1996. 192 s.

9. MAJTÁN, M.: Úskalia heuristického výskumu hydronymie (problém horného a pramenného toku Dudváhu). In: *Z hydronymie západného Slovenska*. Ed. J. Hladký. Trnava: Pedagogická fakulta TU, 2010, s. 11 – 15.

10. ONDRUŠ, Š.: Je pomenovanie rieky Váh slovanské? In: *Slovenská reč*, roč. 37, 1972, č. 5, s. 257 – 263.

11. ONDRUŠ, Š.: Ešte raz o pôvode pomenovania rieky Váh : Otvorená odpoveď Vladimírovi Šmilauerovi. In: *Slovenská reč*, roč. 40, 1975a, č. 1, s. 40 – 41.

12. ONDRUŠ, Š.: Ešte o mene rieky Dudváh. In: *Slovenská reč*, roč. 40, 1975b, č. 4, s. 225 – 229.

13. ONDRUŠ, Š.: *Odtajnené trezory slov*. Zv. 3. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej, 2004. 232 s.

14. Šmil. – ŠMILAUER, V.: *Vodopis starého Slovenska*. Praha – Bratislava: Nákladem Učené společnosti Šafaříkovy, 1932. 564 s. + 3 s. príloha.

15. ŠMILAUER, V.: Etymologie Šimona Ondruše. In: *Zpravodaj místopísne komise ČSAV*, roč. 14, 1973, č. 2-3, s. 530 – 532.

16. Poznámka V. Šmilauera. In: ONDRUŠ, Š.: Ešte raz o pôvode pomenovania rieky Váh. Otvorená odpoveď Vladimírovi Šmilauerovi. In: *Slovenská reč*, roč. 40, 1975a, 1, s. 40 – 41.

17. ŠMILAUER, V.: Šimon Ondruš: Slovenské rieky – pôvod mien. In: *Zpravodaj místopísne komise ČSAV*, roč. 21, 1981, č. 1-2, s. 151 – 156.

18. VARSÍK, B.: *Slovanské (slovenské) názvy riek na Slovensku a ich prevzatie Maďarmi v 10. – 12. storočí. Príspevok k etnogenéze Slovákov*. Bratislava: Veda, 1990. 184 s.

Štúdia vznikla ako súčasť grantovej úlohy VEGA 1/0510/12 *Diachrónna a synchrónna hydronymia Žitného ostrova*.

О ДВУХ НАЗВАНИЯХ ЗАПАДНОСЛОВАЦКИХ РЕК: DUDVÁH И GIDRA

Ю. Гладкий

Аннотация

Статья посвящена этимологическому толкованию гидронимов Dudváh (<Váh) и Gidra с территории западной Словакии, которые в целом считаются неславянскими. Уделяется внимание дискуссии вокруг происхождения этих названий. Подаются возможные словацко-славянские толкования Dudváh a Gidra (древнее и Pleva).

Ключевые слова: словацкая гидронимия, дославянская гидронимия, славянская гидронимия, germ. **dauda*, **tōd*, *dōd*, **wāg*; **daud-wāg*; реконструкция, резидуальная лексема **duda*/**dudla*; *Gidra* < **Kydra*; *gedra* (угор. *gödör*).

TWO NAMES OF WESTERN SLOVAKIA RIVERS: THE DUDVAH & THE GIDRA

Y. Hladky

Summary

The study deals with the etymological interpretation of hydronyms Dudváh (< Váh) and Gidra from the territory of western Slovakia, which is generally regarded as non-Slavic. It notes the discussion about the origin of the title and addresses the possibilities of interpretation of Slovakia-Slavic titles Dudváh and Gidra (older Pleva).

Key words: slovak hydronymia, before-slavic hydronymia, slavic hydronymia, germ. **dauda*, **tōd*, *dōd*, **wāg*; **daud-wāg*; reconstruction, residual lexeme **duda*/**dudla*; *Gidra* < **Kydra*; apel. *gedra* (hung. *gödör*).